

Flekkdesinfeksjon prosedyre i institusjon

Desinfeksjon er en prosess som eliminerer de fleste mikroorganismer ved hjelp av varme eller direkte applikasjon av kjemikalier. Ved desinfeksjon oppnår man ikke alltid inaktivering av bakteriesporer, slik som ved sterilisering.

Teknisk desinfeksjon kan gjennomføres med varme, kjemiske midler i væskeform eller gassform («tørr» eller «våt» gass) stråling (UVC-lys på rom og flater) eller filtrering (luftfiltrering via HEPA-filter).

Desinfeksjon benyttes til 2 formål i helsevesenet; huddesinfeksjon og teknisk desinfeksjon. Huddesinfeksjon omtales ikke i denne utgaven av Smittevernnytt, og bare en snever del av teknisk desinfeksjon omtales. Teknisk desinfeksjon omfatter desinfeksjon av instrumenter, utstyr, inventar, flater, rom og lignende, og forutsetter at flater eller utstyr er mekanisk rengjort med vanlig såpe og vann først.

Ved søl med biologisk materiale inkludert blod, benyttes metoden flekkdesinfeksjon. For å lykkes med desinfeksjon av tilsølt avgrenset område/ flekker, det av stor betydning at det benyttes egnet desinfeksjonsmiddel.

Ansvar

Den som søler biologisk materiale eller oppdager slikt søl, skal straks tørke opp sølet og foreta flekkdesinfeksjon etter retningslinjer for prosedyren som bør være beskrevet i institusjonens eget infeksjonskontrollprogram (IKP) eller prosedyreperm.

Flekkdesinfeksjon

Metoden benyttes ved søl av biologisk materiale inkludert blodsøl.

- Benytt personlig beskyttelsesutstyr;
  - Nitril eller lateks **hansker** benyttes alltid ved flekkdesinfeksjon.
  - Ved kjent smittestoff som Clostridium Difficile, Norovirus og MRSA, ESBL, VRE og Tuberkulose, og når det er store mengder søl, benytt også **gul langermet smittefrakk med mansjett**.
  - Ved MRSA benyttes også **kirurgisk munnbind** – blå side av munnbindet er vendt utover, dette gir munnbind best og tettest tilpasning til ansikt.
- Bruk cellestoff eller liknende for å tørke opp all synlig forurensning, emballer og lukk avfallet direkte i pose på stedet og kast dette umiddelbart i **smitteavfall**.
- Fukt området med **egnet** desinfeksjonsmiddel, for eksempel Virkon® eller Perasafe® (PeraSafe® benyttes ved tuberkulose og Clostridium difficile). Hell tilstrekkelig mengde valgt desinfeksjonsvæske på tilsølt flekk/ område.

NB - ikke benytt sprayflaske for desinfeksjonsmidler da dette innebærer fare for aerosoler spres fra desinfeksjonsmiddelet virvles opp og kan inhaleres av utøvers. I tillegg er det vanskelig å redegjøre for konsentrasjon av virkestoff som treffer direkte på tilsølt område. Velg heller flaske med applikasjonsrør/ hellelut.
- **Overhold virketiden** for flekkdesinfeksjon og sørg for at stedet er dynket med tilstrekkelig mengde desinfeksjonsmiddel for å sikre at cellestoffet er VÅTT gjennom hele virketiden. Virketid for flekkdesinfeksjon angis på produktet som benyttes, overhold virketiden som er oppgitt for ikke synlig tilsølte flater. Avhengig av produkt kan virketid variere mellom 10 - 30 minutter. Følg instruksjon for **virketid** som er oppgitt for **valgt produkt** (Virkon, Perasafe eller liknende).
- Området skal også merkes slik at det tydelig fremgår at desinfeksjons pågår og når desinfeksjonstiden er ferdig.
- Vask av med rent vann etter flekkdesinfeksjon, spesielt dersom underlaget reagerer med desinfeksjonsmidlet.
- Kast emballert avfall og brukt beskyttelsesutstyr i risikoavfall.
- **Utfør håndhygiene.**

Sprit egner seg ikke til flekkdesinfeksjon. Overflatedesinfeksjonssprit har ikke evne til å trenge gjennom biologisk materiale (spesielt ved mengder enten sølet er ferskt eller inntørket). Overflatedesinfeksjonssprit er et flyktig stoff, og vil fordampe lenge før anbefalt virketid (10 - 30 minutter) for våt flekkdesinfeksjon er innfridd. Dette gjelder selv om synlig søl er fjernet.

Kilder

- [Norsk legemiddelhåndbok, T1.18 Desinfeksjon - Link](#)
- [Isoleringsveilederen, Smittevern 9, 2004, Folkehelseinstituttet](#) side 27, kpt 5. 2.12
- [Statens legemiddelverk, "Kjemiske desinfeksjonsmidler til teknisk bruk i helse- og sykepleie - Link](#)
- Smittevern i helsetjenesten av Per Espen Akselsen og Petter Elstrøm, Gyldendal Norsk Forlag, 2. opplag, Kpt 5, side 67

